

Sempre amb el corcò del consum conscient?

Qui no s'ha plantejat alguna vegada que això del consum conscient és un embolic considerable, o una "pijada", o que el que jo consumeixi no depèn de mi? Nosaltres també. Fem el sa exercici de compartir penes i també alegries.

▶ Ja fa uns quants anys que estem ficats en això que ara ens agrada anomenar Consum Conscient i Transformador. Més enllà de modes o paraules que sonen bé, la proposta ens sembla realment interessant i complexa. Amb el temps se'ns van fent visibles dificultats i possibilitats, reflexionem sobre límits i objectius, consolidem avenços... fent així el camí tot caminant. Alguna idea la tenim clara, com per exemple que el consum conscient i transformador va força més enllà del simple fet de consumir: ens parla de la salut, de les relacions, del temps, de la coherència, de la dignitat, dels valors, de la forma de viure, d'alliberar-se d'hàbits que fan més nosa que servei...

En el nostre interior i en converses amb amics sentim una sèrie de plantejaments

amb molt sentit i contingut emocional que, com a mínim, enterboleixen el paper o les possibilitats del consum conscient en general i el nostre en particular. Amb aquest article, i una segona part que publicarem al pròxim número, volem compartir maneres d'afrontar aquestes dificultats o qüestions; us animem a escriure'ns amb les vostres reflexions i vivències.

QUI NO S'HA PLANTEJAT ALGUNA VEGADA...?

Necessito massa informació i moltes vegades no és accessible

Vaig anar a comprar-me una taula, no volia contribuir a la deforestació ni a l'explotació laboral. Però a la botiga on vaig anar era impossible saber d'on venia la fusta, ni on s'ha-

via fabricat la taula, ni tan sols podia saber qui era el fabricant...

Moltes vegades, abans d'arribar a l'activitat detectivesca podem plantejar-nos qüestions més lligades al sentit comú. Em vaig preguntar si realment necessitava canviar de taula o n'hi havia prou amb pintar-la d'un altre color.

No es tracta només de veure quina empresa és pitjor o millor per triar entre marques i segells, sinó sobretot de **tenir una actitud diferent, recuperar el sentit comú i reinventar els nostres hàbits.**

No puc estar replantejant-me cada cosa que faig, no podria fer res més!

Sona el despertador, una dutxa, cafè amb llet, una torrada amb melmelada, agafo el cotxe...

Cert, el consum és a tot arreu. Precisament per això podem donar passos gairebé en qualsevol espai del nostre dia a dia i sentir que avancem! A mi m'agrada menjar. He començat a anar al mercat del barri els dissabtes al matí i a comprar productes de temporada, passo més de les croquetes congelades i els paquets de salsitxes de diversos gustos, i m'he aficionat a l'escudella.

La manera com jo consumeixi no depèn de mi

Fa temps que sento això del canvi climàtic i sí, m'agradaria anar en bicicleta a treballar en comptes d'agafar el cotxe, però visc lluny perquè no puc comprar-me un pis en aquesta zona, i a més he canviat de feina dues vegades en sis anys.

És veritat que el nostre consum en molts casos està molt marcat pels hàbits induïts per l'entorn social o l'urbanisme, pel poder adquisitiu, per la poca accessibilitat de les alternatives marginades pels consums majoritaris i les polítiques públiques, per les condicions laborals i familiars que ens limiten per exemple el temps... La llibertat d'elecció del consumidor és un mite poc innocent, però fins i tot sent conscients de tot això hi ha moltes coses que podem fer. Precisament perquè em sento molt més que un consumidor tinc ganes de sortir de la roda i participar en això de la transformació.

Anant en transport públic vaig vint minuts estret al metro, però lleigeixo l'estona del tren, m'estalvio el mal humor que inevitablement em causen l'embús del matí i l'aparcar, solc

trigar menys i em surt més barat. Ah, i de passada contamina menys, consumeixo menys energia, faig la ciutat més habitable...

I és que potser, més que lamentar-nos del que no podem fer, podem buscar el que sí que podem fer i apreciar les portes que això ens obre.

Ser responsable és molt car, de fet de vegades és una "pijada"

Els tomàquets ecològics valen un euro més el quilo, la pasta de dents més del doble...

Tomàquets a l'hivern? Em puc fer amanides amb productes ecològics però menys cars perquè són de temporada: enciam, col tendra trosjada, pastanaga, carabassa ratllada..., ben bones amb un raig d'oli. No necessito la tonyina, el pebrot, el tomàquet, els palets de cranc, la salsa de pot... que al final no em feien l'amanida tan barata. La pasta de dents em dura quatre vegades més perquè vaig aprendre que n'hi ha prou amb posar-n'hi una miqueta, la clau està a raspallar bé. A més estic estalviant un dineral en gasolina perquè ens hem posat d'acord amb un company de feina que viu no gaire lluny per anar junts amb un cotxe. Com que he millorat l'aïllament a casa i m'he acos-

tumat a posar-me un jersei, no gasto tant en calefacció. Aquest estiu faré intercanvi de cases per les vacances, i si segueixo així començaré a passar de les hores extremes.

I és que el consum conscient **no pretén crear un nou nínxol en el mercat global** (el "mercat elitista del consum responsable") sinó crear uns quants nínxols menys.

Si prens una actitud de consum conscient i et surt més car és que potser et limites a substituir productes "irresponsables" per productes "responsables"; en aquest cas tens encara moltes possibilitats per recórrer. Algunes opcions conscients són efectivament més cares, però entre que pots prescindir de moltes coses supèrflues, que aprendràs a usar-ne menys d'altres i que algunes opcions conscients són més barates que les convencionals, segur que globalment et sortirà més barat.

De què serveix el que jo faci si veig que els altres continuen igual?

Em van dir que per alimentar el bestiar de la ramaderia industrial es talava selva per

plantar soja, i he començat a menjar menys carn; però em sento imbècil quan al menjador de la feina veig que tothom agafa sistemàticament carn de segon i es queixa si les mongetes tendres no duen pernil.

Pensar a evitar tots els efectes aliens i allunyats del nostre consum se'ns fa gran a tots, però el punt de partida pot ser avaluar els aspectes propers que sí que coneixem, començant i principalment per veure **què t'aporten a tu mateix** les opcions de consum conscient.

Menjar menys carn és més sa i més barat. I a més és més sostenible i just.

Però tampoc és que es tracti d'anar a la nostra; de fet el consum conscient ens ajuda a entendre la relació inevitable entre allò personal i el nostre destí col·lectiu i a implicar-nos en les lluites per la transformació. Mirant amb certa perspectiva veig que el que realment és bo per a mi, ho és per a la meua societat i també per al planeta.

I, després de tot, actuar d'una forma que em sembla millor per a tots em fa sentir bé, al marge que aconseguim o no canviar el món.

Semblo un perepinyetes, genero sentiment de culpa en mi i al meu voltant.

Quan vaig a sopar a casa d'un amic, si tenen televisor nou, hi ha gambes per sopar o els gots són del tot a cent, em van donant justificacions, sense que jo hagi dit res.

No volem jutjar ningú ni que ningú hagi de prendre les nostres opcions, sinó que tots prenguem les que realment vulguem. Per aconseguir-ho podem compartir moltes coses: informacions, alternatives, creativitat... Cadascú ha de trobar el seu camí i el seu moment, sense purismes morals. No es tracta de fer "el més responsable" sinó de **prendre cadascú les regnes dels nostres actes, apropiant-nos de la nostra veu.**

A GAUDIR DEL CONSUM CONSCIENT

El consum conscient i transformador no versa sobre els dogmes i pecats del "bon consum", més aviat sorgeix de les ganes d'explorar altres formes de consumir i de viure que ens permetin sentir-nos més coherents i satisfets; això ens dóna alegria

i benestar. Gaudim d'aquests petits grans regals d'estar per casa del consumidor conscient, com el dia que descobreixes aquell sabater del barri que et deixa com noves les sabates que anaves a llençar. Sentim el consum conscient com un acte creatiu (per buscar i crear alternatives) i de satisfacció (valors i actes es compassen i et fan sentir que avances). En definitiva perseguim sentir la vida més plena: olorar el temps, assaborir el senzill, tocar els amics, oblidar necessitats, modelar inquietuds, escoltar éssers vius, conèixer el veí i a un mateix... plegar abans de treballar per anar a passejar amb el meu fill.

Per nosaltres no es tracta de veure si som culpables o víctimes del nostre consum, i menys de fer-ho sentir als altres. Es tracta que, més enllà que consumidors, ens sentim actors amb poder de transformació.

També ens sorgeixen dubtes sobre el paper que pugui tenir el consum conscient en la transformació social. Reflexionarem sobre això a la segona part d'aquest article, al pròxim número. ■

L'educació ambiental al teu abast!

Guies d'educació ambiental

- Guia 1: Guia del compostatge
- Guia 2: Fem biogàs
- Guia 3: La mobilitat sostenible
- Guia 4: Propostes senzilles per reduir els residus
- Guia 5: Guia de la oficina verda
- Guia 6: Les festes més sostenibles
- Guia 7: L'aigua i la ciutat
- Guia 8: Menys soroll millor
- Guia 9: De la ciutat a la natura
- Guia 10: Posam verdes les associacions
- Guia 11: Guia de bones pràctiques ambientals i sindicals
- Guia 12: En moto, mou-te bé
- Guia 13: Guia per a l'estalvi energètic
- Guia 14: Guia de Jardineria sostenible
- Guia 15: Afegeix un toc de medi ambient a la teva acció sindical
- Guia 16: Ecoproductes a la llar
- Guia 17: Aprendre del Prestige
- Guia 18: Guia de l'Alimentació sostenible
- Guia 19: Barcelona en Bici
- Guia 20: Youth x change
- Guia 21: Els animals de companyia
- Guia 22: Mobilitat més sostenible
- Guia 23: Ocells de Barcelona
- Guia 24: Les platges i el litoral de Barcelona
- Guia 25: Oficina Verda per a empreses del sector d'oficines i despatxos
- Guia 26: Les empreses i la responsabilitat social corporativa
- Guia 27: Finançament ètic i sostenibilitat
- Guia 28: Fes-te amic dels boscos
- Guia 29: 21 consells per tenir un habitatge sostenible

➔ les podeu trobar a:

BARCELONA SOSTENIBLE
Centre de Recursos

Nil Fabra, 20 baixos
Tel. 93 237 47 43
recursos@mail.bcn.es

[AGENDA 21 BCN]

www.bcn.es/agenda21

Ajuntament de Barcelona

